

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi B.P. i G.P.

z udziałem Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...)

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt V ACa (...) po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 października 2019 r.

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Pismem procesowym z dnia 13 sierpnia 2019 r. B.P. i G.P. wniesli o stwierdzenie przewlekłości postępowania prowadzonego przez Sąd Apelacyjny w (...) pod sygn. V ACa (...); zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w (...) do niezwłocznego podjęcia czynności zmierzających do zakończenia przedmiotowego postępowania wraz z wyznaczeniem temu Sądowi odpowiedniego terminu ich realizacji; przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz skarżących sum pieniężnych w wysokości po 20.000 zł oraz przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz skarżących kosztów postępowania w przedmiocie skargi, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący wskazali, że Sąd Apelacyjny w (...), pomimo upływu 12 miesięcy od chwili przekazania temu Sądowi apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodka Zamiejscowego w R. z dnia 28 marca 2018 r. (II Cgg (...)) wraz z aktami sprawy, do momentu wniesienia skargi nie podjął jakiejkolwiek czynności – w szczególności polegającej na wyznaczeniu rozprawy apelacyjnej. Skarżący podkreślili, że beczynność, jakiej dopuścił się Sąd Apelacyjny w (...) narusza ich słuszny interes, jak również prowadzi do uniemożliwienia wypłaty na rzecz skarżących przysługującego im odszkodowania i sfinansowania inwestycji, polegającej na nabyciu innej nieruchomości i posadowieniu na niej budynku mieszkalnego.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 75) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Art. 12 ust. 1 ustawy stanowi, że skargę niezasadną sąd oddala.

Jak wskazuje się w orzecnictwie, o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej przez co najmniej 12 miesięcy. Jedynie wyjątkowo krótsze okresy beczynności mogą uzasadniać stwierdzenie przewlekłości postępowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego:

z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06; z dnia 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15). Jedynie wyjątkowo krótsze okresy bezczynności mogą uzasadniać stwierdzenie przewlekłości postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2014 r., III SPP 123/14). Jakkolwiek w ocenie Sądu Najwyższego orzekającego w niniejszej sprawie nieuzasadnionym jest kreowanie sztywnych ram (granic) czasowych, których przekroczenie automatycznie prowadziłoby do stwierdzenia przewlekłości postępowania – sama długotrwałość postępowania nie oznacza jeszcze bowiem, że doszło do jego przewlekłości – to jednak zastosowanie kryterium czasu trwania postępowania, w połączeniu z wnikliwą oceną realiów konkretnej sprawy i jej kontekstu sytuacyjnego, daje miarodajną podstawę do rozstrzygnięcia, czy zwłoka w dokonaniu czynności przez sąd jest uzasadniona czy też nie.

Po dokonanej na potrzeby rozpoznania niniejszej skargi analizie akt sprawy toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt V ACa 256/18 Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że brak jest podstaw do stwierdzenia w tej sprawie przewlekłości postępowania.

Postępowanie apelacyjne, które jest przedmiotem oceny, toczyło się od dnia 19 lipca 2018 r., kiedy to Sąd Okręgowy w G. Ośrodek Zamiejscowy w R. przekazał Sądowi Apelacyjnemu w (...) akta sprawy. Zarządzeniem z dnia 19 lipca 2018 r. sprawa została wpisana do repertorium „ACa” pod sygn. V ACa (...) i do repertorium „ACz” pod sygn. V ACz (...). W dniu 24 lipca 2018 r. narzędzie informatyczne SLPS przydzieliło sprawę sędziemu – referentowi A.J. – raport z losowania został wygenerowany w dniu 25 lipca 2018 r. W dniu 23 lipca 2018 r. pełnomocnik powodów – skarżących w niniejszej sprawie – nadał w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego odpowiedź na apelację strony pozwanej – wpłynęła ona do Sądu Apelacyjnego w (...) w dniu 26 lipca 2018 r. Zarządzeniem z dnia 19 czerwca 2019 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 20 września 2019 r. – zawiadomienia o terminie rozprawy zostały doręczone pełnomocnikom stron w dniu 19 sierpnia 2019 r. Zarządzeniem z dnia 27 czerwca 2019 r. określono sprawę o sygn. V ACz (...) w repertorium „ACz” – jako omyłkowo wpisaną wobec uwzględnienia zażalenia przez Okręgowy w G.

postanowieniem z dnia 25 maja 2018 r. Zarządzeniem z dnia 13 sierpnia 2019 r. sprawa została skierowana do narzędzia informatycznego SLPS celem wskazania pozostałych członków składu. W dniu 13 sierpnia 2019 r. narzędzie informatyczne SLPS przydzieliło do sprawy, poza sędzią – referentem A.J., sędziów G.S. i I.P. – raport z losowania został wygenerowany w dniu 14 sierpnia 2019 r. Zarządzeniem z dnia 19 września 2019 r., ze względu na nieobecność wyznaczonego do składu orzekającego w sprawie sędziego G.S., do jego zastępowania wyznaczona została sędzia O.G.O.. W dniu 20 września 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) wydał wyrok w sprawie.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej przebieg postępowania apelacyjnego – przede wszystkim okoliczność, że termin rozprawy apelacyjnej zostały wyznaczone przed upływem 12 miesięcy od daty wpływu akt sprawy do Sądu Apelacyjnego w (...) – a także, że nieuzasadnionym jest twierdzenie skarżących, jakoby do momentu wniesienia skargi Sąd Apelacyjny w (...) nie podjął jakiejkolwiek czynności w sprawie, stwierdzić należało, iż brak jest podstaw do zasadnego twierdzenia o przewlekłości postępowania w sprawie. Warto przy tym podkreślić, że skarżący nie składali wniosku o przyspieszenie wyznaczenia terminu rozprawy z uwagi na wystąpienie szczególnych dla nich okoliczności. Jednocześnie, w sprawie zapadł już wyrok – skarżący uzyskali zatem, po stosunkowo krótkim okresie oczekiwania (14 miesięcy), prawomocne orzeczenie, które w sposób jednoznaczny określa przysługujące im prawa i prowadzi do zniesienia istniejącego między stronami stanu niepewności, związanego z toczącym się sporem sądowym.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy, orzekł jak w sentencji postanowienia.

as